

V rámci RVP pro mateřské školy je výživa obsažena v biologické oblasti zvané „Dítě a jeho tělo“. Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům. V této vzdělávací oblasti má nezastupitelnou úlohu podílení se na vytváření zdravých stravovacích návyků, a to zejména prostřednictvím praktických zkušeností formou školního stravování.

Inspekční činnost v mateřských školách byla zaměřena nejen na vlastní kontrolu školního stravování, ale rovněž na hodnocení poskytované stravovací služby včetně jejích edukativních dopadů.

Kontrola ukázala, že v mateřských školách se v průměru stravuje 67 % přihlášených dětí. Nižší procento skutečně stravovaných je způsobeno vyšší nemocností dětí v mateřských školách, zařazením dětí na 2–3 hodiny denně, které zpravidla neobědvají, a v některých případech tím, že děti s chronickým onemocněním nemohou konzumovat připravovanou stravu a rodiče jim stravu donášejí. Řada subjektů se brání přípravě dietní stravy.

Pravidla školního stravování jsou i v mateřské škole nastavena vnitřním řádem, odpovídají školskému zákonu a jsou s nimi seznámeni zákonní zástupci dětí. Ve všech kontrolovaných subjektech rozsah poskytovaných služeb odpovídal vyhlášce o školním stravování, 13 % školních jídelen zajišťuje i dietní stravování v případě potřeby, 50 % umožňuje stravování formou donesené stravy. V rámci spolupráce s rodiči jsou rovněž ve 100 % subjektů zajištěny informace o alergenech, a to formou informace i jídelních lístků. Pitný režim je v mateřských školách zajištěn, v případě inspektovaných institucí trvale v rámci celého dne, a obsahuje zpravidla pitnou vodu, slazený a neslazený čaj a k podávaným pokrmům další nápoje (např. kakao, mléko). V rámci vytváření samoobslužných dovedností v 70 % hodnocených subjektů si děti nápoje nalévaly samy. Děti jsou ve většině mateřských škol správně rozděleny do věkových kategorií a jim odpovídají nastavené stravovací limity. Pouze ojediněle nejsou tyto limity dodržovány. Průměrná výše platby za 1 oběd u dětí do 6 let je 18 Kč, přičemž rozpětí pro uvedenou věkovou kategorii je 14–25 Kč.

Většina školních jídelen v mateřských školách se snaží plnit výživové normy a zajišťovat dostatečně pestrou stravu doplněnou čerstvou zeleninou a ovocem. Výživové normy nejsou naplněny zejména u komodit mléko a mléčné výrobky, ryby, ovoce a luštěniny. Je nutné konstatovat, že zdravý životní styl a správné stravovací návyky nerozvíjí ani překračování spotřeby tuků a volných cukrů (11 % jídelen). Třetina mateřských škol využívá při přípravě pokrmů regionální potraviny, čerstvé, zejména mořské ryby, využívá konvence s vysokým stupněm zpracování pouze ve výjimečných případech nebo vůbec. V průměru 2x měsíčně zařazuje sladká bezmasá jídla a 3x slaná bezmasá jídla.

Zaměstnanci školních jídelen v mateřských školách v 62 % případů spolupracují s pedagogickými zaměstnanci při vytváření zdravých stravovacích návyků, zejména spoluprací při přípravě jídelních lístků (v 6 % školních jídelen akceptují spíše požadavky pedagogických pracovníků), účastní se jednání s rodiči na třídních schůzkách a dnů otevřených dveří a informují rodiče prostřednictvím webových stránek o školním stravování. 16 % vedoucích školních jídelen považuje komunikaci s rodiči v některých případech za problematickou, a to zejména v oblasti výběru vhodných pokrmů. 24 % školních jídelen je zapojeno do projektů podporujících zdravý životní styl. Jedná se např. o projekty Ovoce do škol, Školní mléko, Zdravá škola, Škola podporující zdraví apod. Mezi nejoblíbenější pokrmy patří dukátové buchtíčky, špagety, omáčky jako rajská, svičková. Mezi nejméně oblíbené pokrmy patří luštěniny, dušená zelenina a ryby.